

„WZ - Pro”

Usługi Projektowo – Wykonawcze Budownictwa

mgr inż. Z b i g n i e w W n ę k

57-300 Kłodzko ul. Grunwaldzka 5/5 ; Biuro (adres do korespondencji): ul. Malczewskiego 1

Regon 890245695 NIP 883-136-10-70 e-mail: wz-pro@o2.pl

.....

SPECYFIKACJA TECHNICZNA

WYKONANIA I ODBIORU ROBÓT BUDOWLANYCH

Budowa sieci wodociągowej w ul. Ludowej w Szczytnej

Inwestor:	Gmina Szczytna, ul. Wolności 42, 57-330 Szczytna
Obiekt:	Budowa sieci wodociągowej w ul. Ludowej w Szczytnej
Miejscowość:	57-330 Szczytna, działka nr 2104/4, 2110, 1512/2, 1507/17, 1510/1, 1507/15, 2109/3, 1507/3 AM-1, obręb Szczytna, jednostka ewidencyjne Szczytna miasto
Stadium opracowania:	Specyfikacja Techniczna
Data opracowania:	październik 2023 r.
Autor:	mgr inż. Zbigniew Wnęk

Spis treści

Spis treści	2
1. Dane ogólne.....	3
1.1 Przedmiot i zakres opracowania.....	3
1.2 Określenia podstawowe, definicje.....	3
1.3 Przedmiot i zakres robót.....	3
1.4 Roboty tymczasowe i towarzyszące.....	4
1.5 Informacja o terenie budowy.....	4
1.6 Organizacja robót, przekazanie placu budowy.....	4
1.7 Zabezpieczenie interesów osób trzecich	5
1.8 Ochrona środowiska	5
1.9 Warunki bhp i ochrona przeciwpożarowa.....	5
1.10 Ogrodzenie placu budowy	5
1.11 Zabezpieczenie budowy	5
1.12 Nazwy i kody	6
2. Wymagania dotyczące własności wyrobów budowlanych	6
2.1 Materiały	6
2.2 Składowanie materiałów:	7
2.3 Odbiór materiałów na budowie	7
3. Wymagania dotyczące sprzętu	8
4. Wymagania dotyczące środków transportu.....	8
5. Wymagania dotyczące właściwości wykonania robót	9
5.1 Roboty przygotowawcze	9
5.2 Roboty ziemne.....	9
5.3 Roboty montażowe – sieć wodociągowa	12
6. Kontrola, badania i odbiór robót	13
7. Wymagania dotyczące przedmiaru i obmiaru robót.....	13
8. Odbiór robót budowlanych.....	13
9. Rozliczenie robót.....	14
10. Dokumentacja odniesienia.....	14
10.1 Dokumentacja projektowa.....	14
10.2 Normy, akty prawne, aprobaty techniczne	15

1. Dane ogólne

1.1 Przedmiot i zakres opracowania

Przedmiotem opracowania jest specyfikacja techniczna wykonania i odbioru robót przy budowie sieci wodociągowej w ul. Ludowej w Szczytnie. Budowa sieci wodociągowej jest elementem zadania: **„Budowa i przebudowa infrastruktury drogowej na terenie miasta Szczytna wraz z budową wodociągu i oświetlenia drogowego w zakresie prac na ul. Ludowej w Szczytnie”**

Zamawiający: Gmina Szczytna, ul. Wolności 42, 57-330 Szczytna

1.2 Określenia podstawowe, definicje

- podsypka – materiał gruntowy między dnem wykopu a kolektorem wodociągu i obsypką
- obsypka - materiał gruntowy między podłożem lub podsypką a zasypką główną otaczający przewód wodociągowy 30cm ponad wierzch rury
- zasypka główna- warstwa wypełniająca wykop z materiału gruntowego rodzimego lub dowieziona z ukopu między powierzchnią zasypki wstępnej i terenem
- ukop – miejsce pozyskania gruntu do wykonania zasypki
- średnica nominalna DN (dn) – wymagana średnica przyporządkowana do wymiaru nominalnego
- ciśnienie nominalne (PN) – liczbowe oznaczenie ciśnienia charakteryzujące wymiary i wytrzymałość elementu instalacji w temperaturze odniesienia
- ciśnienie robocze – najwyższe stałe ciśnienie elementu w określonej temperaturze
- przewód wodociągowy - rurociąg wraz z urządzeniami przeznaczony do dostarczenia wody odbiorcom.
- wodociąg - zespół współpracujących ze sobą obiektów i urządzeń inżynierskich, przeznaczony do zaopatrywania ludności i przemysłu w wodę,
- sieć wodociągowa zewnętrzna - układ przewodów wodociągowych znajdujący się poza budynkiem odbiorców, zaopatrujący w wodę ludność lub zakłady produkcyjne,
- przewód wodociągowy magistralny; magistrala wodociągowa - przewód wodociągowy doprowadzający wodę od stacji wodociągowej do przewodów rozdzielczych,
- przewód wodociągowy rozdzielczy - przewód wodociągowy doprowadzający wodę od przewodu magistralnego do odgałęzień domowych i innych punktów czerpalnych,
- odgałęzienie domowe; połączenie domowe - przewód wodociągowy z wodomierzem łączący sieć wodociągową z wewnętrzną instalacją obiektu zasilanego w wodę.

1.3 Przedmiot i zakres robót

Przedmiotem robót jest budowa:

- sieci wodociągowej w ul. Ludowej w Szczytnie

W ramach zadania projektuje się wykonanie:

- Budowę sieci wodociągowej PE100 SDR11 160x14,6mm PN16 (2232m)
- Budowa przyłączy wody PE 32x3,0 PN16 z nawiertką typu NWZ (18 szt.) oraz PE 63x5,8 PN16 z nawiertką typu NWZ (3 szt.), *poza pas nowej nawierzchni drogi*
- Budowa 7 hydrantów p-poż DN80 nadziemnych z zabezpieczeniem przed złamaniem (PE 90x5,4 PN10)
- 2 komory reduktorowe z reduktorem ciśnienia wody oraz armaturą odcinającą

1.4 Roboty tymczasowe i towarzyszące

Do robót towarzyszących inwestycji należy:

- wytyczenie trasy sieci oraz inwentaryzacja geodezyjna powykonawcza,
- urządzenie placu budowy,
- oznakowanie robót,
- uporządkowanie terenu po zakończeniu robót,
- odtworzenie nawierzchni ulic, rowów przydrożnych oraz elementów małej architektury,
- dostawę materiałów,
- wykonanie prac przygotowawczych, w tym rozbiórki istniejących nawierzchni, przekopy próbne oraz podwieszenie instalacji obcych,
- przeprowadzenie pomiarów i badań wymaganych w specyfikacji technicznej.

1.5 Informacja o terenie budowy

Przedmiotem zamierzenia jest budowa sieci wodociągowej w ramach zadania budowa i przebudowa infrastruktury drogowej. Doprowadzenie wody jest niezbędnym zakresem prac dzięki któremu przedmiot zadania zostanie osiągnięty. Teren projektowanej sieci wodociągowej biegnie wzdłuż ul. Ludowej w Szczytnej.

Teren inwestycji mieści się w granicach opisanych w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego. Ustalenia funkcjonalne to realizacja zabudowy mieszkaniowo-usługowej jednorodzinnej. Ulica Ludowa jest drogą gminną, wchodzącą w sieć ulic układu komunikacyjnego miasta Szczytna. Ulica ta obsługuje głównie tereny mieszkaniowe niskiej intensywności. Wzdłuż drogi znajdują się bądź są realizowane / planowane budynki mieszkalne jednorodzinne. Odcinek wodociągu zaprojektowano w pasie drogi gminnej natomiast wpięcie do istniejącej sieci w drodze powiatowej

Wszelkie prace ziemne będą wymagały bardzo starannego odtworzenia terenu. Całość inwestycji obejmuje wykonanie nowej nawierzchni drogowej. Przed wejściem z robotami na dane działki należy wcześniej uzgodnić termin i zakres robót z właścicielami. Po wykonaniu prac bardzo dokładnie uporządkować teren, doprowadzić do stanu pierwotnego lub lepszego.

Roboty ziemne w pobliżu obcego uzbrojenia podziemnego należy wykonywać bezwzględnie ręcznie. W rejonie istniejącego uzbrojenia wykonać przekopy kontrolne w celu lokalizacji uzbrojenia. O zamierzonym terminie wykonywania robót w miejscach zbliżeń z istniejącymi sieciami uzbrojenia terenu należy powiadomić administratorów sieci. Prace prowadzić tak, aby nie powodować przemieszczania, osiadania i przerywania kabli i sieci w trakcie prowadzenia robót oraz po ich zakończeniu. Napotkane kable elektryczne i teletechniczne zabezpieczyć przed naciągnięciem lub załamaniem np. kątownikami o szerokości większej od wykopu po 1,5 metra z każdej strony.

Należy w szczególności zwrócić uwagę na istniejące uzbrojenie:

- sieci gazowej
- sieci wodociągowej
- elektryczne
- telekomunikacyjne
- przepusty
- należy liczyć się z możliwością natrafienia na niezinventaryzowane kanały deszczowe, przepusty, drenaże, kable elektryczne, wodociągi itp.

1.6 Organizacja robót, przekazanie placu budowy

Przekazanie placu budowy przez inwestora wykonawcy w obecności inspektora nadzoru nastąpi w terminie wynikającym z umowy. Inwestor przekaze wykonawcy dokumentację techniczną do wykonania zadania. Wykonawca jest odpowiedzialny za jakość wykonania robót, bezpieczeństwo wszelkich czynności na terenie budowy, metody użyte przy budowie oraz za ich zgodność z dokumentacją projektową, ST i poleceniami Inspektora nadzoru.

1.7 Zabezpieczenie interesów osób trzecich

Wykonawca zobowiązany jest do zabezpieczenia i utrzymania placu budowy przez wybudowanie ogrodzeń tymczasowych, oznaczenie przejść, oznakowanie terenu budowy, zabezpieczenie sieci podziemnych przed uszkodzeniem. Koszt zabezpieczenia terenu budowy nie podlega odrębnej zapłacie i przyjmuje się, że jest wliczony w cenę umowną.

1.8 Ochrona środowiska

Wykonawca w okresie wykonywania inwestycji jest zobowiązany stosować przepisy dotyczące ochrony środowiska naturalnego. Należy unikać uszkodzeń lub uciążliwości dla osób lub własności społecznej a wynikających ze skażenia, hałasu lub innych przyczyn powstałych w następstwie jego sposobu działania.

W szczególności Wykonawca jest zobowiązany:

- a) usytuować zaplecze techniczne budowy w sposób minimalizujący tymczasowy negatywny wpływ na stan krajobrazu, z dala od roślinności wysokiej oraz obiektów drobnej architektury miejskiej,
- b) zabezpieczyć przed uszkodzeniami roślinność drzewiastą i krzewiastą znajdującą się w bezpośrednim sąsiedztwie miejsca robót (np. osłonami z desek lub matami ze słomy),
- c) w przypadku zdejmowania warstwy próchnicznej gleby będzie ona właściwie zabezpieczona na czas budowy i wykorzystana do rekultywacji terenu, po zakończeniu inwestycji,

Stosować się do zapisów wynikających z Karty Informacyjnej Przedsięwzięcia KPI, m.in.:

1. *Baza sprzętowo – magazynowa zostanie zlokalizowana na terenie już utwardzonym poza siedliskami i gatunkami chronionymi w ramach obszaru Natura 2000, oraz terenami biologicznie czynnymi (łąki i pastwiska) zlokalizowanymi wzdłuż drogi tj. potencjalnymi miejscami występowania gatunków roślin i zwierząt chronionych, w szczególności derkacza;*
2. *Prace budowlane na odcinku drogi o nawierzchni gruntowej biegnącym przy granicy PNGS wzdłuż istniejącego zadrzewienia (od granicy dz. nr 1507/7 do końca opracowania) zostaną rozpoczęte przed okresem rozrodu ptaków tj. przed 1 marca lub po okresie rozrodu ptaków tj. po 15.09.*
3. *Baza sprzętowo – magazynowa będzie zlokalizowana na terenie utwardzonym, w odległości min. 30 m od cieków wodnych; materiały budowlane takie jak paliwa, smary, oleje będą przechowywane na terenie utwardzonym w szczelnych pojemnikach;*
4. *Prace budowlane prowadzone będą z użyciem maszyn sprawnych technicznie oraz pod stałym dozorem co do ich stanu technicznego, ewentualnych wycieków substancji ropopochodnych oraz miejsca prowadzenia prac ziemnych; teren budowy zaopatrzony zostanie w środki do neutralizacji substancji ropopochodnych;*
5. *W trakcie transportu materiałów sypkich będą stosowane odpowiednie plandeki zabezpieczające przed pyleniem i wypadaniem z pojazdu; koła pojazdów będą oczyszczane z błota przed wyjazdem z placu budowy;*

6. *Prace budowlane będą prowadzone wyłącznie w porze dziennej tj. od. godziny 6 do 22;*
7. *Na terenie budowy będzie prowadzona selektywna zbiórka wytwarzanych odpadów. Magazynowanie odpadów odbywać się będzie na terenie o nawierzchni utwardzonej, w miejscu niedostępnym dla osób nieupoważnionych. Odpady będą sukcesywnie odbierane przez odpowiednie służby lub uprawnionych przedsiębiorców;*
8. *Odpady będą przekazywane do odzysku lub unieszkodliwienia wyspecjalizowanym firmom; odpady niebezpieczne będą gromadzone w szczelnych pojemnikach.*

1.9 Warunki bhp i ochrona przeciwpożarowa

Wykonawca ma obowiązek zadbać, aby pracownicy nie wykonywali pracy w warunkach niebezpiecznych, szkodliwych dla zdrowia. Wykonawca zapewni urządzenia zabezpieczające, socjalne, sprzęt i odzież ochronną. Wykonawca będzie przestrzegał przepisów ochrony przeciwpożarowej. Materiały, sprzęt zlokalizowane będą na wydzielonym terenie i zabezpieczone przed dostępem osób trzecich. Koszty związane z tymi wymogami nie podlegają oddzielnej zapłacie. Wykonawca będzie utrzymywać sprawny sprzęt przeciwpożarowy, wymagany przez odpowiednie przepisy, na terenie budowy, zaplecza, w pomieszczeniach biurowych i magazynach oraz w maszynach i pojazdach. Materiały łatwopalne będą składowane w sposób zgodny z odpowiednimi przepisami i zabezpieczone przed dostępem osób trzecich.

1.10 Ogrodzenie placu budowy

Wykonawca zobowiązany jest przedstawić zamawiającemu lub inspektorowi nadzoru inwestorskiego projekt zagospodarowania placu budowy oraz plan bezpieczeństwa i ochrony zdrowia. Zobowiązany jest do utrzymania w czystości terenów prywatnych i publicznych przy wykonywaniu robót.

1.11 Zabezpieczenie budowy

Wykonawca zabezpieczy teren budowy, a szczególnie wykopy przed dostępem osób trzecich. Wykonawca zapewni kładki, przejścia dla osób trzecich a także uzyska odpowiednie uzgodnienia na zajęcia pasa drogowego. Wykonawca zorganizuje plac budowy i jego zaplecze z uwzględnieniem zasady minimalizacji zajęcia terenu i przekształcania jego powierzchni, a po zakończeniu prac uprządkuje teren i doprowadzi do stanu pierwotnego.

W czasie wykonywania robót Wykonawca dostarczy, zainstaluje i będzie obsługiwał wszystkie tymczasowe urządzenia zabezpieczające takie jak: zapory, światła ostrzegawcze, sygnały, itp., zapewniając w ten sposób bezpieczeństwo pojazdów i pieszych. Wykonawca zapewni stałe warunki widoczności w dzień i w nocy tych zapór i znaków, dla których jest to nieodzowne ze względów bezpieczeństwa. Wszystkie znaki, zapory i inne urządzenia zabezpieczające będą akceptowane przez Inspektora. Fakt przystąpienia do robót Wykonawca obwieści publicznie przed ich rozpoczęciem w sposób uzgodniony z Inwestorem oraz przez umieszczenie, w miejscach i ilościach określonych przez Inwestora, tablic informacyjnych, których treść będzie zatwierdzona. Tablice informacyjne będą utrzymywane przez Wykonawcę w dobrym stanie przez cały okres realizacji robót.

1.12 Nazwy i kody

- 45.11.12.00 – 1 – roboty w zakresie przygotowania terenu pod budowę i roboty ziemne
- 45.23.13.00 – 8 - roboty budowlane w zakresie budowy wodociągów i rurociągów do odprowadzania ścieków

2. Wymagania dotyczące własności wyrobów budowlanych

2.1 Materiały

Materiały użyte do budowy sieci wodociągowej powinny być dopuszczone do powszechnego obrotu, powinny spełniać Polskie Normy i posiadać aprobaty techniczne do stosowania w sieciach wodociągowych. Transport, przechowywanie rur PE powinien odbywać się zgodnie z instrukcją producenta. Wykonawca odpowiedzialny jest, aby wszystkie wbudowane materiały odpowiadały wymagom określonym w:

- Ustawie z dn 7.07.1994 r. Prawo budowlane (Dz. U. z 2023 r. poz. 682)
- Ustawie z dn. 16.04.2004 r. o wyrobach budowlanych (Dz. U. z 2020 r. poz. 215, 471.)
- Ustawie z dnia 30.08.2002 r. o systemie oceny zgodności (Dz. U. z 2019 r. poz. 155, z 2020 r. poz. 1339.)

Wykonawca jest zobowiązany dostarczyć materiały zgodnie z wymaganiami Dokumentacji Wykonawczej i Specyfikacji. Wykonawca powinien powiadomić Inwestora / Inspektora o proponowanych źródłach otrzymania materiałów przed rozpoczęciem ich dostawy.

Jeżeli Dokumentacja Projektowa lub Specyfikacja, przewidują możliwość wariantowego wyboru rodzaju materiału w wykonywanych robotach, Wykonawca powinien powiadomić Inwestora / Inspektora o swoim wyborze jak najszybciej, jak to możliwe przed użyciem materiału albo w okresie ustalonym przez Inspektora celem sprawdzenia zgodności z wymogami projektowymi. W przypadku nie zaakceptowania materiału ze wskazanego źródła, Wykonawca powinien przedstawić do akceptacji materiał z innego źródła. Wszelkie zmiany projektowe wymagają pisemnej zgody uprawnionego branżysty projektanta. Wybrany i zaakceptowany rodzaj materiału nie może być później zmieniony bez zgody Inspektora. Każdy rodzaj robót, w którym znajdują się nie zbadane i nie zaakceptowane materiały, Wykonawca wykonuje na własne ryzyko, licząc się z jego nie przyjęciem i niezapłaceniem za wykonaną pracę. Wykonawca uzgodni z inspektorem nadzoru budowlanego sposób i termin przekazania informacji o użyciu podstawowych materiałów a także o aprobaty technicznych i certyfikatach zgodności. Wszystkie materiały zastosowane powinny posiadać dopuszczenia do obrotu i do stosowania w sieciach wodociągowych.

Sieć wodociągowa:

- z rur ciśnieniowych polietylenowych PE100; SDR 11 zgodnie z normą PN-EN 12201-2 + A1:2013-12
- Projekt przewiduje zastosowanie rur z PE100 SDR11 Dz.160x14,6mm PN16 mm.
- Przewody PE oznakować taśmą znakującą szerokości min.20 cm z wkładką aluminiową
- Zasuwy klinowe, żeliwne, kołnierzone typ PN 16; DN 150
- Kształtki ciśnieniowe z PE w wymaganym zakresie średnic wg PN-EN 12201-3+A1:2013-05
- Tuleje kołnierzone PE100 SDR11 PN16 z kołnierzem stalowym

Kruszywo na podsypkę

Podsypka może być wykonana z gruntu piaszczystego lub żwiru. Użyty materiał na podsypkę powinien odpowiadać wymaganiom stosownych norm, np. PN-B-06712, PN-B-01100; lub wg PN-EN 13043:2004 lub PN-EN 13242+A1:2010 Beton: Beton B-25 powinien odpowiadać wymaganiom PN-88/B-06250

2.2 Składowanie materiałów:

Magazynowane rury można składować na otwartej przestrzeni, układając je w pozycji leżącej jedno- lub wielowarstwowo. Powierzchnia składowania powinna być utwardzona i zabezpieczona przed gromadzeniem się wód opadowych. W przypadku składowania poziomego pierwszą warstwę rur należy ułożyć na podkładach drewnianych. Wykonawca jest zobowiązany układać rury według poszczególnych grup, wg instrukcji producenta rur, wielkości i gatunków w sposób zapewniający stateczność oraz umożliwiający dostęp do poszczególnych stosów lub pojedynczych rur. Rury z tworzyw sztucznych winny być zabezpieczone przed szkodliwymi działaniami promieni słonecznych, temperatura nie wyższa niż 35°C i opadami atmosferycznymi. Kształtki, złączki powinny być składowane w sposób uporządkowany, z zachowaniem odpowiednich środków ostrożności. Cement, materiały izolacyjne, uszczelki oraz inne drobne elementy należy składować w magazynie zamkniętym. Kruszywo należy składować na utwardzonym i odwodnionym podłożu w sposób zabezpieczający je przed zanieczyszczeniem i mieszaniami z innymi rodzajami i funkcjami kruszyw. Składowisko kruszywa powinno być zlokalizowane jak najbliżej wykonywanego odcinka kanału.

2.3 Odbiór materiałów na budowie

Zgodnie z obowiązującymi przepisami, zatwierdzenie materiałów można dokonać alternatywnie na podstawie: aprobaty, norm, certyfikatu lub innego wymaganego dokumentu jaki powinien posiadać producent. Odbioru zatwierdzonego materiałów przed wbudowaniem można dokonać na podstawie deklaracji zgodności albo z normą, albo z aprobatą lub z innym dokumentem potwierdzającym zgodność z uprzednio zatwierdzonym materiałem.

3. Wymagania dotyczące sprzętu

Przy wykonaniu robót przewidywane jest użycie następującego sprzętu :

- koparki o pojemności 0,15 - 0,60 m³ z odpowiednim osprzętem do prac przy wykopach w gruntach III – VI kat.
- samochodów samowyładowczych
- ciągnika kołowego
- spycharki lub koparko - spycharki
- sprzętu do zagęszczania gruntu
- pomp spalinowych do odwadniania wykopów
- elektronarzędzi, narzędzi.
- spawarki, sprężarki powietrza,

Wykonawca zobowiązany jest do używania sprzętu, który nie spowoduje niekorzystnego wpływu na jakość wykonywanych robót. Sprzęt użyty do wykonywanych robót powinien być uzgodniony z Inspektorem Nadzoru. Sprzęt powinien być w dobrym stanie technicznym i posiadać dokumenty dopuszczające do jego użytkowania.

4. Wymagania dotyczące środków transportu

Wykonawca zobowiązany jest do stosowania takich środków transportu, które pozwolą uniknąć uszkodzeń i odkształceń przewożonych materiałów. Materiały na budowę powinny być przewożone zgodnie z przepisami ruchu drogowego oraz BHP. Rodzaj oraz liczba środków transportu, powinna gwarantować prowadzenie robót zgodnie z zasadami zawartymi w Specyfikacji i wskazaniach Inspektora oraz w terminie przewidzianym w kontrakcie. Wykonawca zobowiązany jest do użycia środków transportu materiałów nie wpływających niekorzystnie na stan i jakość transportowanych materiałów. Dotyczy to w szczególności transportu rur z PE. Przewóz rur winien odbywać się w miarę

możliwości w oryginalnie zapakowanych paletach, rury zabezpieczone wieczkami przed zabrudzenia ich wnętrza. Rury powinny być podparte na całej ich długości.

Transport rur

Rury mogą być przewożone dowolnymi środkami transportu w sposób zabezpieczający je przed uszkodzeniem lub zniszczeniem zgodnie z instrukcją producenta rur. Wykonawca zapewni przewóz rur w pozycji wzdłuż środka transportu. Wykonawca zabezpieczy wyroby przewożone w pozycji poziomej przed przesuwaniem i przetaczaniem pod wpływem sił bezwładności występujących w czasie ruchu pojazdów. Przewóz rur PE winien się odbywać przy temperaturze powietrza -5°C do $+30^{\circ}\text{C}$, przy czym powinna być zachowana szczególna ostrożność przy temperaturach ujemnych, z uwagi na zwiększoną kruchość tworzywa.

Transport armatury

Zasuwy, dociski, nawiertki, tuleje itp. elementy uzbrojenia mogą być transportowane dowolnymi środkami transportu w sposób zabezpieczony przed przemieszczaniem i uszkodzeniem.

Transport kruszyw

Kruszywa mogą być przewożone dowolnymi środkami transportu, w sposób zabezpieczający je przed zanieczyszczeniem i nadmiernym zawilgoceniem.

5. Wymagania dotyczące właściwości wykonania robót

5.1 Roboty przygotowawcze

Wykonawca zobowiązany jest prowadzić roboty zgodnie z umową, dokumentacją projektową, wymogami specyfikacji technicznej oraz poleceniami inspektora nadzoru inwestorskiego. Przed przystąpieniem do robót Wykonawca opracuje plan BIOZ. W miejscach, gdzie może zachodzić niebezpieczeństwo wypadków, budowę należy prowizorycznie ogrodzić od strony ruchu, a na noc dodatkowo oznaczyć światłami. Wykonawca odpowiedzialny jest za prawidłowe wytyczenie trasy sieci wodociągowej z odnogami wykonanej przez uprawnionego geodetę. Oś przewodów należy wytyczyć i trwale oznaczyć w terenie za pomocą kołków osiowych, kołków środków i kołków krawędziowych. Wykonawca zgłosi pisemnie zamiar rozpoczęcia robót do wszystkich właścicieli i użytkowników uzbrojenia nad – i podziemnych z wyprzedzeniem siedmiodniowym bądź innym wpisanym w uzgodnieniach branżowych, ustalając warunki wykonywania robót w strefie tych urządzeń. Wykonawca usunie humus spycharką i ułoży w pryzmy, poza zasięgiem robót. Wykona sieć z zachowaniem minimalnych odległości osi rurociągów:

- od kabli elektroenergetycznych i telekomunikacyjnych 0.80 m (w miejscu skrzyżowań na kabel nałożyć rurę ochronną)
- od przewodów kanalizacyjnych 1,4 m
- od słupów oświetleniowych, telekomunikacyjnych 2,0 m
- od ogrodzeń 1,0 m
- budynków niepodpiwniczonych – 1,5m
- budynków podpiwniczonych - 2,5m

Dopuszcza się usytuowanie przewodu w odległości mniejszej od podanych pod warunkiem robót metodą przewiertów w rurze ochronnej a przy skrzyżowaniu rurociągu z kablami eNN i teletechnicznymi należy wykonać przez założenie na kablach dwudzielnych nad wykopem zabezpieczając ich awarie.

5.2 Roboty ziemne

Roboty ziemne należy wykonywać zgodnie z PN-B-10736 z marca 1999 r. „Roboty ziemne. Wykopy otwarte dla przewodów wodociągowych i kanalizacyjnych. Warunki techniczne wykonania”.

Norma PN-B-10736 zawiera m.in. przepisy dotyczące wymagań w zakresie :

- metod wykonywania wykopów, prac przygotowawczych i warunków bezpieczeństwa,
- wykopów otwartych obudowanych,
- wykopów otwartych nie obudowanych,
- wykopów otwartych nie obudowanych ze skarpami,
- wykonania i stosowania drenażu,
- wykonania ścianek szczelnych,
- materiału podłoża naturalnego,
- kontrola robót wykopowych,
- zasypania wykopów.

Zgodnie z normą PN-B-10736:1999 wykopy o ścianach pionowych bez obudowy można wykonywać tylko w gruntach suchych, gdy nie występują wody gruntowe, teren nie jest obciążony nasypem przy krawędziach wykopu w pasie o szerokości równej co najmniej głębokości wykopu H. Dopuszczalne głębokości wykopów w gruntach określonych wg PN-86/B-02480 wynoszą:

- w gruntach skalistych litych – 4 m,
- w gruntach bardzo spoiстых zwartych – 2,0 m ,
- w pozostałych gruntach – 1,0 m.

Minimalna szerokość wykopu otwartego obudowanego (obudowa rozparta) winna wynosić:

Dla rur DN $\leq$ 225 Dz + 0,40 m

Przy głębokości wykopu $\geq$ 1,0 i $\leq$ 1,75 m szerokość wykopu minimalna 0,80 m

Przy głębokości wykopu $>$ 1,75 i $\leq$ 4,00 m szerokość wykopu minimalna 0,90 m

Przed rozpoczęciem wykonywania wykopów należy wykonać przekopy próbne w celu zlokalizowania istniejącego uzbrojenia. Istniejące uzbrojenie należy zabezpieczyć i podwiesić na szerokości wykopu. Dno wykopu powinno być równe i wykonane ze spadkiem ustalonym w dokumentacji projektowej, przy czym dno wykopu Wykonawca wykona na poziomie wyższym od rzędnej projektowanej o 0,20 m. Zdjęcie pozostałej warstwy 0,20 m gruntu powinno być wykonane bezpośrednio przed wykonaniem podsypki i ułożeniem przewodów rurowych.

Wykopy należy wykonać jako wykopy otwarte obudowane. Metody wykonania robót – wykopu (ręcznie lub mechanicznie) powinny być dostosowane do głębokości wykopu, danych geotechnicznych oraz posiadanego sprzętu mechanicznego. Wydobyty grunt z wykopu powinien być wywieziony przez Wykonawcę na odkład lub złożony wzdłuż wykopu w odległości 1,0 m od jego krawędzi.

Zabezpieczenie ścian wykopów

Szerokość wykopu uwarunkowana jest zewnętrznymi wymiarami rurociągu (kanału), do których dodaje się obustronnie 0,4 m jako zapas potrzebny na deskowanie ścian i uszczelnienie styków. Deskowanie ścian należy prowadzić w miarę głębienia.

Szalowanie wykopów powinno być wykonane zgodnie z wymaganiami „Warunków technicznych wykonania i odbioru robót budowlano-montażowych” – tom I rozdz. IV–1989 r. Roboty ziemne. Szalowanie powinno zapewniać sztywność i niezmienność układu oraz bezpieczeństwo konstrukcji. Szalowanie powinno być skonstruowane w sposób umożliwiający jego montaż i demontaż, odpowiednie rozparcie oraz montaż i posadowienie wodociągu wg dokumentacji projektowej.

Wszystkie wykopy wąsko przestrzenne, z uwagi na grunty częściowo nawodnione, o głębokościach większych jak 1m winny być odeskowane, przy czym na odcinkach w gruntach suchych i półzwar-

tych dopuszcza się odeskowanie ażurowe, w gruntach nawodnionych oraz o większej głębokości pełne deskowanie z rozparciem.

W wykopach o ścianach rozpartych należy przestrzegać żeby:

- górne krawędzie bali przyściennych wystawały na wysokość 10 – 15 cm ponad teren,
- rozpory miały trwałe zabezpieczenie przed opadnięciem w dół,
- krawędzie wykopu były zabezpieczone szczelnie balami, w przypadku przewidywanego ruchu przy wykopie lub w zasięgu pracy koparki,
- w wykopie rozpartym były wykonane awaryjne dogodne wyjścia w odległościach max. co 30 m.

Stan konstrukcji podporowych i rozporowych należy sprawdzać okresowo, a obowiązkowo niezwłocznie po wystąpieniu czynników niekorzystnych (duże opady atmosferyczne, mróz itp.).

Odwodnienie wykopu

Odwodnienie wykopu musi zabezpieczyć go przed zalaniem wodą i rozluźnieniem struktury gruntu. W przypadku pojawienia się w wykopach wody, szczególnie podczas prac w czasie deszczu przewiduje się wypompowanie wody przy użyciu przewoźnych pomp spalinowych.

Zakres robót odwadniających należy dostosować do rzeczywistych warunków gruntowo wodnych w trakcie realizacji robót.

Podsypka i obsypka rurociągów, zasypka wykopów, odbudowa nawierzchni

W gruntach suchych piaszczystych, żwirowo-piaszczystych i piaszczysto-gliniastych podłożem jest grunt naturalny o nienaruszonej strukturze dna wykopu. W gruntach nawodnionych (odwadnianych w trakcie robót) podłoże należy wykonać z warstwy tłucznia lub żwiru z piaskiem o grubości 15 cm lub 30 cm w przypadku ułożenia rur drenarskich odwadniających, zgodnie z dokumentacją projektową. Podłoże naturalne powinno umożliwić wyprofilowanie do kształtu spodu przewodu. Wzmocnienie podłoża na odcinkach pod złączami rur powinno być wykonane po próbie szczelności odcinka rurociągu.

Zasyp przewodu w wykopie składa się z dwóch warstw:

- warstwy ochronnej o wysokości 30 cm ponad wierzch przewodu,
- warstwy do powierzchni terenu.

Zasyp rurociągu należy przeprowadzić etapami :

- wykonanie warstwy ochronnej z wyłączeniem odcinków połączeń rur,
- po próbie szczelności rurociągu wykonanie warstwy na połączeniach,
- zasyp do powierzchni terenu.

Materiałem zasypu warstwy ochronnej powinien być grunt mineralny - piasek sypki drobny lub średnioziarnisty bez grud i kamieni. Materiał zasypu powinien być zagęszczony ubijakiem po obu stronach przewodu, ze szczególnym uwzględnieniem wykopu pod złącza, żeby kanał nie uległ zniszczeniu. Zasypkę wykopów należy wykonywać warstwami o grubości dostosowanej do przyjętej metody zagęszczania.

Po wykonaniu robót instalacyjnych i ziemnych należy odbudować podbudowy i nawierzchnie drogowe wg części drogowej projektu.

5.3 Roboty montażowe

Głębokość posadowienia powinna zapewniać przykrycie nad wierzchem przewodu nie mniejsze niż 1,2 m (głębokość przemarzania gruntów wg PN-81/B-03020).

Przy mniejszych zagłębieniach zachodzi konieczność odpowiedniego ocieplenia rurociągu.

Sposób montażu i układanie przewodów z rur PE z uwagi na właściwości fizyko - chemiczne tworzywa, odbiega w znacznym stopniu od montażu rur tradycyjnych jak żeliwo, stal czy nawet PVC.

W zakresie średnic, odnośnie formy dostawy, występują dwa rodzaje rur:

- w kręgach o średnicach od 20 - 75 mm
- w odcinkach prostych 6 - 12 m $\phi > 75 - 225$ mm

W technologii łączenia rurociągów z PE występują przede wszystkim złącza zgrzewane (czołowo lub elektrooporowo) tworząc połączenia monolityczne tworzywa łączonych elementów.

Przewody z rur PE mogą być montowane nad wykopem na powierzchni terenu z późniejszym ułożeniem na dnie wykopu oraz montowanie na dnie wykopu. Rury z PE ze względu na rodzaj tworzywa mogą być układane w temperaturze od -10 do 40°C .

Jednak z uwagi na proces łączenia - zgrzewanie jak i na pracę monterów, montaż rurociągów jak i jego układa na dnie wykopu powinna przebiegać przy dodatnich temperaturach zewnętrznych. Rury na dnie wykopu powinny być ułożone w osi projektowanego przewodu z zachowaniem spadków.

W gruntach skalistych, zbitych ilach należy wykonać umocowanie podłoża z gruntu piaszczystego o grubości 15-20 cm z jednoczesnym jego zagęszczeniem. Połączenie rur należy wykonywać w sposób następujący:

- rury z tworzyw sztucznych poprzez zgrzewanie doczołowe i elektrooporowe,
- kształtki żeliwne poprzez kielichy lub nasuwki uszczelnione uszczelkami gumowymi dostarczonymi w komplecie przez producenta rur.
- kształtki żeliwne kołnierzowe przez skręcenie kołnierzy śrubami z podkładką i nakrętką w wykonaniu odpornym na korozję (ze stali ocynkowanej lub nierdzewnej) po uprzednim założeniu uszczelki gumowej pomiędzy łączonymi kołnierzami.
- Przy zgrzewaniu doczołowym wymaga się aby:
- zgrzewane rury miały tą samą średnicę i te same grubości ścianek,
- rury były ustawione współosiowo,
- końcówki rur były dokładnie wyrównane przed ich zgrzewaniem,
- temperatura w czasie zgrzewania końców rur była w przedziale od $210-220^{\circ}\text{C}$ (PE),

Uzbrojenie

Na projektowanym odcinku sieci wodociągowej projektuje się montaż zasuw odcinających z obudową i skrzynkami ulicznymi. Zamontować zasuw klinowe miękkouszczelniające z gładkim i wolnym przelotem kołnierzowe typu E. Montaż zasuw dokonać za pomocą połączeń kołnierzowych dla rur PE. Na sieci zaprojektowano również 2 reduktory ciśnienia DN100 w komorach reduktorowych.

Dla oznaczenia uzbrojenia sieci należy zamontować tabliczki na istniejących ogrodzeniach. Przy braku ogrodzeń, należy wykonać słupki z rur stalowych $\phi 50$ mm i do nich przymocować tabliczki. Skrzynki zasuw poza pasem drogi obudować np. kostką kamienną na podbudowie.

Rury ochronne zakończyć manszetami uszczelniającymi.

Płukanie wodociągu i dezynfekcja

Po zakończeniu budowy przewodu i pozytywnych wynikach próby szczelności zgodnie z PN-B-10725:1997, wodociąg należy przepłukać wodą.

Przewody wodociągowe wody pitnej należy poddać dezynfekcji za pomocą roztworu podchlorynu sodu o stężeniu 250 mg/l. Czas trwania dezynfekcji powinien wynieść 24 godziny. Po usunięciu wody zawierającej związki chloru należy przeprowadzić ponowne płukanie.

Dopuszcza się rezygnację z dezynfekcji przewodu, jeżeli wyniki badań bakteriologicznych wykonanych po płukaniu przewodu wykażą, że pobrana próbka wody spełnia wymagania wody do picia i wody na potrzeby gospodarcze.

6. Kontrola, badania i odbiór robót

Wykonawca odpowiedzialny jest za pełną kontrolę robót, jakości robót i zastosowanych materiałów. Wykonawca zapewni system kontroli, będzie prowadził pomiary, badania materiałów i robót z częstotliwością gwarantującą, że roboty wykonano zgodnie z wymogami dokumentacji projektowej i

specyfikacji technicznej. Badania, pomiary, próby szczelności rurociągów należy przeprowadzać zgodnie z wymogami norm i w uzgodnieniu z inspektorem nadzoru Inwestorskiego. Wykonawca zobowiązany jest prowadzić dokumentację budowy i udostępniać ją do wglądu przedstawicielom uprawnionych organów. Kontrole, odbiór robót należy wykonywać w oparciu o:

- PN – B – 10725 Wodociągi. Przewody zewnętrzne.
- Instrukcje wykonania i odbioru oraz eksploatacji sieci wodociągowych PE wydane przez producenta rur
- Warunki Techniczne Wykonania i Odbioru Robót Budowlanych.

Kontrolę jakości robót prowadzi wykonawca robót i przedstawia do akceptacji Inspektorowi nadzoru inwestorskiego, a przy zmianach materiałów technologii i lokalizacji nadzorowi autorskiemu - odpowiedzialnemu za realizację projektu budowlanego. Sprawdzeniu podlegać wykonanie robót pod kątem zgodności z wymaganiami Dokumentacji Projektowej, wywóz materiałów na wysypisko oraz prace porządkowe i zabezpieczające.

7. Wymagania dotyczące przedmiaru i obmiaru robót.

Inwestycja rozliczana będzie kwotą zawartą w umowie wynikająca z przetargu. W przypadku wystąpienia ewentualnych robót dodatkowych, ich zakres, warunki wykonania powinien uzgodnić wykonawca z inwestorem i inspektorem nadzoru Inwestorskiego. Ewentualne roboty dodatkowe powinny być dokonane i udokumentowane w książce obmiarów przez kierownika robót.

8. Odbiór robót budowlanych.

W przewidzianej inwestycji występować będą następujące rodzaje odbiorów:

Odbiór końcowy.

Odbiór końcowy należy przeprowadzić w trybie i zgodnie z warunkami określonymi w umowie o wykonanie robót budowlanych. Na odbiór wykonawca jest zobowiązany dostarczyć następującą dokumentację:

- protokoły odbiorów częściowych,
- atesty, deklaracje właściwości użytkowych zabudowanych materiałów,
- dokumentację powykonawczą z ewentualnymi zmianami,
- dziennik budowy z wpisami końcowymi,
- oświadczenie kierownika budowy o wykonaniu inwestycji zgodnie z projektem, sztuką budowlaną i przepisami Prawa budowlanego,
- oświadczenie właścicieli działek że teren został przywrócony do stanu pierwotnego i że nie wnoszą żadnych uwag co do wykonanych robót.

W ramach odbioru należy:

- Przeprowadzić badania sieci wodociągowej w ramach odbioru częściowego
- Przeprowadzić odbiór techniczny po zakończeniu robót
- Sprawdzić całokształt zakresu branży sanitarnej zgodnie z projektem budowlanym, specyfikacją techniczną i wymienionymi normami oraz przepisami
- Po wykonaniu robót budowlano-montażowych, dokonaniu odbioru, wykonawca obowiązany jest dostarczyć Zamawiającemu następujące dokumenty:
  - Świadcstwa przejęcia całości robót potwierdzone przez Komisję odbiorową
  - Podstawowym dokumentem wydania Świadcstwa Przyjęcia Robót jest protokół ukończenia Robót sporządzony według wzoru ustalonego przez Komisję odbioru i Zamawiającego
  - Dokumentację Projektową powykonawczą z naniesionymi zmianami i potwierdzonymi przez nadzór autorski

- Inwentaryzację geodezyjną wykonanych sieci wodociągowych
- Uwagi i zalecenia inspektora nadzoru oraz potwierdzenia ich wykonania
- Dzienniki budowy i Księgi Obmiaru
- Wyniki pomiarów kontrolnych i badań
- Atesty, certyfikaty, aprobaty techniczne, deklaracje zgodności wbudowanych materiałów i urządzeń
- Sprawozdanie techniczne
- Inne dokumenty wymagane warunkami technicznymi i przez inspektora nadzoru

Odbiór po okresie rękojmi

Pod koniec okresu rękojmi Zamawiający organizuje odbiór „po okresie rękojmi”. Odbiór ostateczny – pogwarancyjny. Odbiór ostateczny – pogwarancyjny organizuje zamawiający. Polega on na ocenie wykonanych robót związanych z usunięciem wad stwierdzonych przy odbiorze końcowym lub/oraz ewentualnych wad zaistniałych w okresie gwarancyjnym.

9. Rozliczenie robót

Rozliczenia obejmuje następujące roboty:

- roboty tymczasowe i towarzyszące,
- roboty demontażowe,
- roboty budowlane i instalacyjne objęte zawartą umową,
- roboty odtworzeniowe

10. Dokumentacja odniesienia

10.1 Dokumentacja projektowa

Dokumentacja obejmuje:

1. Projekt budowlany „Budowa sieci wodociągowej w ul. Ludowej w Szczycnej.”
  2. Specyfikacje techniczna wykonania i odbioru robót.
  3. Materiał pomocniczy: przedmiar robót
- Inwestor przekaze wykonawcy po 1 egz. w/w dokumentacji.

10.2 Normy, akty prawne, aprobaty techniczne.

Przy opracowaniu specyfikacji technicznej korzystano z następujących materiałów :

- o Warunkami Technicznymi Wykonania i Odbioru Rurociągów z Tworzyw Sztucznych" z 1994r.
- o Ustawa z 7 lipca 1994r. Prawo budowlane (Dz. U. z 2023 r., poz. 682 z późn. zm.) .
- o **Stosować się do przepisów BHP zgodnie z:**
- o Rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 6 lutego 2003r., Dz. U. nr. 47, poz. 401 w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy podczas wykonywania robót budowlanych
- o Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 26.09.1997 r., Dz. U. nr 129 poz. 844, wraz z zmianami w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy
- o Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 26 czerwca 2002 r., Dz. U. Nr 108, poz. 953, w sprawie dziennika budowy, montażu i rozbiórki, tablicy informacyjnej, oraz ogłoszenia zawierającego dane dotyczące bezpieczeństwa pracy i ochrony zdrowia
- o Planem BIOZ zawierającym dane dotyczące bezpieczeństwa pracy i ochrony zdrowia
- o PN-B-06050: 1999 Geotechnika. Roboty ziemne. Wymagania ogólne
- o PN-B-10736 z marca 1999 r. „Roboty ziemne. Wykopy otwarte dla przewodów wodociągowych i kanalizacyjnych. Warunki techniczne wykonania

- BN-77/8931-12 Oznaczenie wskaźników zagęszczenia gruntów
- PN-B-11111: 1996 Kruszywa mineralne. Kruszywa naturalne. Żwir i mieszanka
- PN-B-10725 Wodociągi. Przewody zewnętrzne. Wymagania i badania przy odbiorze
- PN-89/M-74091 Armatura przemysłowa. Hydranty nadziemne na ciśnienie nominalne 1 MPa
- PN-EN 12201 Systemy przewodów rurowych z tworzyw sztucznych do przesyłania wody. Polietylen (PE)
- ZAT/97-01-001 Rury i kształtki z polietylenu PE i elementy łączące w rurociągach ciśnieniowych do wody.

Opracował: Zbigniew Wnęk